

NOVICE

LETO V. - št. 36

V KOČEVJU, DNE 3. SEPTEBRA 1960

Cena 15 din

PRED NOVIM ŠOLSKIM LETOM

Šolski avtobus v Kolpski dolini - V Kočevju 1506 šoloobveznih otrok - Veliko pomanjkanje predavateljev - V občini je 2800 učencev in 92 učiteljev

Kmalu, že čez nekaj dni, se bodo povsod ponovno odprla šolska vrata, šole bodo sprejele številne otroke, majhne in že nekoliko odrasle. Oglasil se bo vesel živčav, oživel bodo šolski hodniki, dvorišča, učilnice... Povsod se bo oglašal smeh prešerne, srečne mladosti, iz učilnic pa bo odmeval glasen A-B-C...

In vendar se pristojni organi bore v začetku vsakega novega šolskega leta z večjimi težavami, s pomanjkanjem učilnic in učiteljev. Pomanjkanje prostorov je še posebno problematično v večjih mestih. Ta problem ni nič manjši v kočevski občini...

Z novim šolskim letom stoji Občinski svet za šolstvo v Kočevju pred težko nalogo, kako zagotoviti osemletno šolanje vsem učencem. Problematično je predvsem osemletno izobraževanje oddaljenih učencev iz podeželskih šol, po drugi strani pa je osemletna izobrazba nujno potrebna vsakomur, če se hoče vključiti v uk kot vajenec ali se vpisati v katerokoli srednjo strokovno šolo.

Učenci iz Kočevja, Stare cerkve, Livolda, Zeljn, Kočevske Reke in Fare imajo osemletno šolanje organizirano. V novem šolskem letu bo tudi vozil šolski avtobus vsak dan iz Oslinice v Faro, tako da bodo vsi učenci iz Kolpske doline obiskovali osemletko v Fari. Prav zaradi tega pa bosta Kužel in Bošljiva loka izgubili šole, ker se bodo vsi otroci vozili drugam, v Oslinici pa bodo ostali samo še nižji razredi...

Svet za šolstvo s to rešitvijo ne bo prav nič prihranil, ampak bo imel še za pol milijona več izdatkov. Vendar druge, ugodnejše rešitve ni; to je tudi edini način, s katerim bodo zagotovili 103 otrokom možnost popolnega šolanja.

Nekatere spremembe bodo nastale tudi v Poljanski dolini. Šola v Predgradu bo ostala okrnjena in bo imela samo še prve štiri razrede. Učenci višjih razredov bodo morali hoditi v šolo v Stari trg.

Predvsem pa je šolstvo najbolj problematično v Kočevju samem! Število šoloobveznih otrok stalno narašča, šolskih prostorov pa je celo manj. V mestu samem bo v tem šolskem letu 1506 otrok. Če bi se nam ne posrečilo dobiti dveh novih učilnic, bi morali vpeljati tudi tretjo izmeno. Tako pa za letos te nevarnosti le še ni. Učenci iz Kolpske doline, ki bi se ne mogli voziti z avtobusom v Faro, pa so

preveč oddaljeni, morajo obvezno iti v tamkajšnji internat. Šole ko bo zaseden ta internat, bo dovoljen vpis v kočevski osemletki in dijaški dom.

Tudi v Livoldu in Stari cerkvi bo še naprej ostal peti razred, prav tako pa bo peti razred letos tudi v Kočevski Reki, da bi se razbremenila kočevska šola...

Poleg vseh težav pa je zelo občutno tudi pomanjkanje vzgojnega kadra. Tako primanjkuje precej učiteljev za osnovne šole, kakor tudi predmetnih učiteljev na osemletkah. V Kočevju bi nujno potrebovali predmetne učitelje za matematiko, zgodovino, likovno vzgojo, tehnično vzgojo in gospodinjski pouk. V Fari rabijo predmetne učitelje vseh predmetov, razen slovenščine in nemščine!...

Ob službenih razpisih je letos odšlo iz kočevske občine 13 učiteljev, prišlo pa le pet. Nujno bi potrebovali še enega učitelja v Kočevski Reki, Koprivniku, Zeljnah, Livoldu, Stari cerkvi in Polomu. Da bi to krizo vsaj delno ublažili, sprejemajo v službo abituriente gimnazij in srednjih strokovnih šol, ki pa se le neradi javljajo. Tako so letos sprejeli tri abituriente, sprejeli pa bi jih lahko še več. Svet za šolstvo ObLO se zaveda, da si mora vzgojni kader preskrbeti sam, zato stipendira trenutno 32 dijakov, ki študirajo prosvetno stroko (Vzgojiteljska šola, učiteljske, višja pedagoška šola in naravoslovna fakulteta). Lahko torej pričakujemo, da bo čez nekaj let vprašanje učiteljev rešeno.

V kočevski občini bo v tem šolskem letu zaposlenih 92 prosvetnih delavcev. V občini je 22 osnovnih šol, od tega so tri popolne osemletke. Ostale so podružnične šole osemletke. Vse te šole bo obiskovalo okrog 2.800 otrok. Število učencev narašča iz leta v leto predvsem v Kočevju, Stari cerkvi, Zeljnah, Livoldu in Kočevski Reki, drugod pa ostaja isto ali pa celo

pada. Enooddelčne šole v Polomu, Starem logu, Oneku, Lazih, Novem kotu imajo zelo malo otrok - od 10 do 20, so pa tako oddaljene in odročne, da jih ne morejo ukiniti.

To bi bil bežen pregled stanja na šolah v kočevski občini. To stanje ni najbolj razveseljivo, vendar se moramo truditi vsi, da bi težave čim prej odpravili.

-vec

NA PAŠI

(Foto ing. Čampa)

Nižje pavšalne obveznosti

Pred dnevi je bila seja Sveta za gostinstvo in turizem pri OLO Ljubljana. Seji so prisostvovali tudi dr. Danilo Dovgan, predsednik republiškega Sveta za gostinstvo in turizem, in drugi gostje. Na seji so obravnavali naloge, ki stojijo pred komunimi pri pospeševanju gostinstva in turizma, konkretno tudi v občini Kočevje.

Da bi razvili naše gostinstvo do potrebne višine, bomo morali vložiti precej sredstev za ureditev obstoječih gostinskih obratov, ki so nujno potrebni renoveriranja. Opremiti jih bo treba s sodobno opremo in tehničnimi pripomočki. Za dve strokovnega kadra bo treba dati na razpolago tudi več sredstev.

Pri obravnavanju turizma za okoliš Kočevja in Ribnice so na seji poudarili naslednje:

Najpomembnejša naloga je ureditev vodovoda, zlasti za Kočevje in okolico. Vedno več je motoriziranih turistov. Da bodo naši kraji bolj povezani z Ljubljano in morjem, bo potrebno sodobno urediti vsa trasa ceste od Ljubljane do Kočevja in morja. Potrebno bo zgraditi depandanse hotela »Pugled«. Prostor naj bi obsegal za kakih 30 postelj. Mestu je tudi potreben nov obrat družbene prehrane. Imel naj bi prostore za kakih 1000 obrokov s 600 sedeži.

Nič manj pomembno je vprašanje ureditve Rinže. Z njeno ureditvijo bi mesto veliko pridobilo na lepoti, z zgraditvijo kopalnice pa na privlačnosti in koristnosti.

Tele stvari, ki smo jih našli, naj bi uresničili v bodočih petih letih. Precej so obsežne, vendar ne neuresničljive.

V obdobju prihodnjih petih let bodo morali v gostinstvu ustvariti

v gostinstvu

lastne sklade, s katerimi bodo izvršili potrebna renoveriranja. Občinski zunanji odbori naj bi predpisali nižje pavšalne obveznosti za dobo nekaj let, da bo tako omogočena uresničitev zastavljenih načrtov.

V gostinskih obratih naj bi zaposlili več mlajših ljudi, gostinska zbornica pa naj organizira tečaje za strokovno usposabljanje gostinskih delavcev za delovna pa tudi za vodilna mesta. Tudi gostinske organizacije same bodo morale vlagati več sredstev za izobraževanje.

A. S.

Potrebe zdravstvene službe

Na podeželju je v kočevski občini šest zdravniških postaj, od katerih pa le ena zdravstvena postaja, in sicer v Srednji vasi pri Dragi, ustreza svojemu namenu. V ostalih krajih so ZP v neprimernih prostorih in bi bilo treba sedaj, ko je uvedeno kmečko zavarovanje, misliti na njihovo postopno preureditev. Naj povemo, da je že v načrtu gradnja sodobne ambulante v Vas-Fari, ki bo v bodočnosti dobila tudi stalnega zdravnika.

Zdravstveno postajo v Strugah bi bilo treba še letos preseliti v nove prostore. V tem letu je v načrtu ureditev ZP v Kočevski Reki, ki ima v ta namen že primerne prostore.

Zobne ambulante v občini imajo na razpolago prostore, ki še kolikor toliko ustrezajo svojemu namenu. Možne bi bile tudi dve ordinaciji hkrati. Zelo hudo pa je pomanjkanje zobozdravstvenega kadra. Skušali ga bodo rešili s stipendiranjem.

Stipendije prejema trije študenti stomatologije. Eden izmed njih bo končal študij že letos.

Potrebni pa bi bili prostori za šolsko zobno ambulanto, ki je prav tako potrebna in brez nje si načrtne zdravstvene dejavnosti ne moremo predstavljati.

Dispanzerska služba je ena najmlajših vej zdravstvene dejavnosti, ki pa dobiva iz dneva v dan večji pomen. Bolje je bolezen preprečiti kot pa že nastalo bolezen zdraviti, zato je dispanzerska služba zelo velikega pomena. Tega se naši ljudje zavedajo, o čemer govori vedno večji obisk v dispanzerjih. Le-ti pa niso več kos nalogam, ker delujejo v zaslihljenih prostorih. Vsi trije dispanzerji, dispanzer za otroke, za žene in protituberkulozni dispanzer, se stiskajo v zaslihljenih prostorih, antivenerični dispanzer pa sploh nima svojega prostora in gostuje v Splošni ambulanti.

Od 3 na 17 članov kolektiva

»Splošno krojaštvo« v Kočevju, ki ima svojo delavnico na vogalu med Roško in Prešernovo cesto, je bilo ustanovljeno maja 1948. leta. V prvih letih so bili tam zaposleni trije do štiri ljudje. Kolektiv male obrtne delavnice je bil v začetku v stalnih težavah, to pa predvsem zaradi tega, ker jim je primanjkovalo sposobnih delavcev... Ko se je kak vajenec nekoliko priučil delu, je moral iti k vojakom, ko pa se je vrnil, se je navadno zaposlil kje drugje.

Sedaj je v »Splošnem krojaštvu« zaposlenih 14 delavcev in tri vajenke. Delavci so plačani na uro,

od 49 do 60 dinarjev, sedaj pa, ko se je podjetje uveljavilo in se izkazalo za dobro kakovostno izdelkov, bodo plače lahko nekoliko dvignili. Kolektiv »Krojaštva« je tudi hvalježen Občinskemu ljudskemu odboru za posojilo, s katerim so uredili delavnico in si nabavili precej novih strojev, kajti le na tak način bodo lahko napravili več in še izboljšali kvaliteto izdelkov.

Dela imajo prav zaradi ugleda, ki so si ga pridobili s solidnim delom, vedno dovolj. Imajo tudi tričlanski upravni odbor, delavski svet pa sestavljajo vsi člani kolektiva.

Šola Mirka Bračiča v Kočevju

Sezona letnih dopustov se vedno bolj bliža koncu, čuti pa se tudi vedno živahnija aktivnost Zveze komunistov, Socialistične zveze in drugih političnih organizacij. Po dosedanjih pripravah lahko ugotavljamo, da bo druga polovica letošnjega leta polna različnih akcij za urejanje problemov našega nadaljnjega socialističnega razvoja. Zadnje mesece leta je treba čim bolj izkoristiti! Povsod pripravljajo organizacije sestanke, razpravljajo o delovnih načrtih za nekaj mesecev naprej itd.

Delo organizacij v jesenskih mesecih

Vsekakor pa je najvažnejša naloga praktično izvajanje odlokov V. kongresa Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije. Vzporedno s tem bodo dajale organizacije Zveze komunistov na dnevni red svojih sestankov aktualna vprašanja iz življenja kolektivov, komun, zadrug in ustanov. Partijske organizacije morajo posvetiti posebno skrb ideološko-političnemu izobraževanju komunistov in vprašanju sprejema novih članov.

V jesenskih mesecih se bo povsod obširno razpravljalo o novem petletnem planu gospodarskega razvoja dežele, prav tako pa tudi o perspektivnem razvoju vsake komunne in podjetja. Pri tem delu pa je potrebno aktivno sodelovanje družbenih činiteljev, političnih organizacij in delovnih ljudi!

In dalje. Na cesti se je eden za letel v drugega, v znanca, možkega ali žensko... »Neroda, ali »štor!« je bilo dovolj... Kmalu sta se zopet sešla — na sodišču!

RAZMIŠLJANJE IN PISANJE O NAJVEČKRAT NEPOTREBEM IN NEKORISTNEM IZGUBLJANJU ČASA, NEPOTREBEM ZAPRAVLJANJU DENARJA, O PREPIRIH IZ MAŠČEVALNOSTI IN BREMENITVI SODIŠČ IN PORAVNALNIH SVETOV ZARADI PRIROJENIH PRAVDAŠKIH STRASTI...

»TOŽIL TE BOM!«

- zaradi žalitev - mej - pretefov. Sosedje si nagajajo iz navade, ker so tako delali tudi njihovi predniki. - V več primerih je glavni krivec alkohol

Mogoče je govoril alkohol, vsemogočni, nepremagljivi, neuničljivi KRALJ ALKOHOL. Vedno sta bila dobra prijatelja, soseda, vedno sta si pomagala v nesreči. Večkrat sta se tudi sestala ob stenkliki dobre kapljice, podebatirala o tem in onem in si potožila o medsebojnih težavah... Skratka — dobro sta se razumela! Bila sta prijatelja! Nenadoma pa, ko sta ga imela že oba precej pod kapo, ko so bile vse njune misli že zavite v goste hlapce alkohola, ko njuna jezika nista bila več pokorna njuni volji, je padla nepremišljena, ne prehuda beseda. Drugi jo je napak razumel, ni dojel nje-nega pomena — in preprij je bil tu... Konec je bilo prijateljstva, nista si več privoščila prijaznega pogleda, nista si več podala rok. Njuni koraki so se usmerili na sodišče, na poravnalni svet, nastopila sta pot pravdaštva...

sem zapisal samo kot nekakšno uvodno karakteristiko. Čeprav ta dva primera nista omejena na noben kraj, bi ju prav lahko posplošili na vsako vas...

Poravnalni svet v Ribnici je imel doslej že preko 80 zadev, od tega so jih uspešno rešili 54. V prvem polletju letošnjega leta so reševali 45 sporov. Od tega jih devet niso rešili uspešno. Stiri-deset sporov so prijaviteli državljani sami, štiri jim je poslalo sodišče, enega pa so dobili od Ljudske milice. Te številke jasno dokazujejo, kakšno zaupanje si je pridobil poravnalni svet med ljudmi...

Priču se nista poravnali, drugič tudi ne, šele pri tretji obravnavi so dosegli delno poravnavo! Stranki sta odšli kasneje še na sodišče!... In vzrok? Nekaj peči zemlje! Med dvema sosedoma v neki vasi v bližini Ribnice je že pred leti nastal mejni spor. Prvi sosed je hotel samovoljno postaviti na račun drugega soseda na vrtu mejo. Nenadoma so ostali od štirih mejnih kamnov samo še trije. Kje je četrti? Pričela sta se prerekatati, storilec svojega dejanja ni priznal... Stvar je prišla pred poravnalni svet... Zarazenemu sovraštvu so botrovali osebno nasprotovanje, trgovanje, in stara, zakoreninjena navada, prerekatati se za nekaj centimetrov zemlje... Nihče noče popustiti, nihče noče privoliti v razumno poravnavo!...

KOKOS — KAMEN SPOTIKE

Presnete kokoši! V vsakem domu so nepogrešljive, vendar pa največkrat povzročijo preprij. Kokoši — neumne živali, ne poznajo meja, nikdar jim človek ne more dopovedati, kaj je njegovo in kaj ne, nikdar ne bodo razumele, kje smejo in kje ne smejo brskati!... Tako se je zgodilo, da so se kokoši prvega soseda pretihotapile skozi plot na dvorišče drugega. Ta je lastnika kokoši nekaj časa opozarjal, ko pa le ni pomagal, je sklenil proti živalim zaroto... Sosedja je pripovedovala, da je na njegovem vrtu videla »štiri metre dolgo vrvičo. Kmalu nato je zaslislala kokošje kokodakanje in soseda, ko je nesel kokoš v hišo... Kokoši ni vrnil, na poravnalnem svetu pa je dejal, da so jo mislili najprej pojesti, na-

ZA NEKAJ PEDI ZEMLJE

Zanimivo je tudi to, da je nek primer trajal debele štiri ure! Pa ne samo to: pred poravnalnim svetom sta bili stranki celo trikrat!

to pa so jo dali psu, »ki je tudi ni maral!«

Da, tudi to peje na sodišče in poravnalni svet, čeprav sosedu na njegovem vrtu domače kure ne delajo škode! Če trikrat sta bila na poravnalnem svetu, vendar želje-nega udarca v roke, poravnave, ni bilo!...

Dan za dnem prihajajo na poravnalni svet tožbe zaradi takih primerov. Dan za dnem se sosedje srečujejo na mračnih hodnikih sodišča. Tožitelji in toženi se s srepimi pogledi spogledujejo, med nekdanjima prijateljema nastaja preprij, ki bi ga le z malo dobre volje in razumevanja nikdar ne bilo... »Kri ni voda!« pravi star ljudski preprij. Toda če lahko zavre, se lahko tudi ohladi. Zakaj bi s takimi brez-pomembnimi preprij obremenjevali sodišča in člane poravnalnega sveta?!

ŽALITVE

Neka vas v ribniški občini. Vasičanka A je pričela govoriti, da je sosaščanko B videla nekega večera z nekim moškim in intimnem razmerju... Na poravnavi je izjavila zanikala, češ da je takrat, ko naj bi se to zgodilo, že spala; bremenila je svojega moža. Po daljši obravnavi so ugotovili, da vse skupaj ni res. Prišlo je do preklica, stranki sta se poravnali... Lahko bi naštehi še več primerov žalitve. Vse to bi prav lahko odpadlo, če bi ljudje malo bolj brzdali jezike in najprej pretehtali vsako besedo, ki

Višja kadrovska šola v Kranju

Septembra lani je bila v Kranju ustanovljena šola za vodje in druge uslužbence kadrovskih služb. Na podlagi enoletnih izkušenj so Zavod za produktivnost dela LRS, Zavod za zdravstveno in tehnično varstvo LRS, Okrajni zavod za produktivnost dela v Ljubljani in Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju izdelali program za Višjo kadrovsko-socialno šolo, ki bo imela štiri specializacije. Prva je specializacija za kadrovnike, to je za vodje kadrovskih služb, za referente za delovna mesta itd., druga je specializacija za inštruktorje, vodje centrov za izobražbo, referente za izobražbo in podobno. Tretja je za varnostne tehnike in četrt za analitike, ki se ukvarjajo z nagrajevanjem, analitsko oceno delovnih mest in drugim.

jo nameravajo izgovoriti. Toda... to bomo težko dosegli!

Številni so tudi primerji odškodninskih in mejnih sporov, preuzitkarskih pravic itd. Ko je prišel k hiši zet, si je tast zapisal nekatere preuzitkarske pravice. »Mladi« pa se tega dogovora ni držal. V hišo, do takrat miran dom, ki naj bi nudil staremu gospodarju v zadnjih

Tožarjenje iz maščevalnosti

letih mir, se je naselilo sovraštvo, preprij, zmeda...

Mlada gospodinjica pomočnica je na dvorišču čuvala tri otroke. Najmlajši je bil še v otroškem vozčku. Na dvorišču so se igrali tudi drugi otroci iz iste hiše. Nenadoma je pričel nek deček metati v druge pesek in blato. Ko je gospodinjica pomočnica videla, da bi lahko pesek priletel tudi v najmlajšega, je razgrajala pokarala, ga rahlo udarila po zadnjici. Deček je odjokal v stanovanje, kmalu nato pa je prišel njegov oče in dekle vprašal, zakaj je njegovega sina udarila... Povsem iznenada se je sklonil k njej in jo udaril. Tepel je je po glavi, trebuhu in nogah do nezavesti! Prišlo je do tožbe, vendar storilec ni hotel plačati odškodnine, ampak samo stroške za zdravniško spravečvalo...

Se bi lahko našteval, vendar naj bo to dovolj. Nek znan umetnik je v svojem delu zapisal! »Ljudje, ljudje — zard krokodilji! Vaše solze so voda, vaša srca trdo jeklo! Mi pa smo še vedno tako malenkostni! Za vsako stvar iščemo zaodškodnje na sodišču in poravnalnem svetu... Zapravljamo dragocen čas in denar, pripravamo se, sovražimo. Sovraštvu ni blagoslov. Sosedje naj bi bili res sosedje, prijatelji in podpirali drug drugega v nesreči. Nikdar ne pozabimo tega in sodniški hodniki ne bodo več tako polni, poravnalni svet ne bo več potreben — ostali bomo PRIJATELJI!«

France G.

5500 razstavljalcev na Zagrebškem velesejmu

Od 10. do 15. septembra bo v Zagrebu mednarodni velesejme usnja, obutve, obrti, turizma, merilne in regulacijske tehnike in publikacij. To bo edinstven pregled razvoja jugoslovanske industrije in izdelkov iz 30 dežel vseh kontinentov.

rane prireditve na starem sejmskem prostoru ob Savski cesti. Obiskovalci bodo v ameriškem paviljonu lahko videli kuhinjo bodočnosti in fotokamero, ki jih bo snemala brez filma. Rusi bodo razstavili večje število najnovejših kmetijskih strojev, izdelkov precizne mehanike in avtomobilov. Na tem sejmu bodo prvič razstavljale tudi Kanada, Kuba, Mehika, Tunis in Gana.

Sodelovalo bo nad 5.500 razstavljalcev iz Evrope, ZDA, Azije in Afrike, prikazati pa hočejo sposobnost svojih dežel za čim širšo mednarodno izmenjavo... Po številu prijavljenecv sklepa, da bo letošnji jesenski sejem prekosil po zanimivosti celo lanskega, ki je bil jubilejnega značaja. Kljub zgraditvi dveh novih paviljonov organizatorji sejma niso mogli zadovoljiti potreb vseh prijavljenecv, zato bodo morale biti nekatere specializi-

Jugoslovanski razstavljalci, katerih izdelki bodo zavzeti približno dve tretjini vsega razstavnega prostora, bodo pokazali najnovejša do-gnanja industrije in kmetijstva, prav tako pa bodo strojegradnja, barvasta metalurgija in kemična industrija razstavili približno 60 novih proizvodov.

Kadice biser Sodraške doline

Od vasi Podkranec pod vnožjem Boncarja ni daleč do Kadice, bisera naše ožje domovine. Od Podkranca se odcepi pot na levo po do. in, ki se vedno bolj stiska v objem hribov z leve in desne strani. Pri mlinu Mateti se dolina zapre in pred nami so Kadice z znamenitimi izviri Bistrice.

teri žuborijo in padajo bistri potoki, na dnu pa se združijo v potok... Po dolini teče Bistrica kot pohleven potok skozi Sodraško in Ribniško dolino.

Pot do Kadice je zelo lepa. Po ozki dolini se vije potok, ki poganja mlinska kolesa tamkajšnjih mlinov, kdo ve koliko let že... V sosaščini se vije cesta preko Boncarja, ki je poln romantike iz polpreteklih časov, ko so to dovolili voljni razno blago v Trst in nazaj... Pot se vije po mehki travnati ruši. Svet je tu kakor zasanjan in zaviti v spokojno tišino. Tišina moti samo kлокotanje mlinskih koles, kar pa daje vsemu še poseben čar, in petje ptic, ki imajo tu pravi eidorado.

Kadice pa niso zanimive samo zaradi izvira Bistrice in njenih slapov, temveč tudi zaradi planinske flore, ki raste menda, tako smo zvedeli, še samo na Triglavskem pogorju. V maju in juniju se razcveto rože z izredno lepimi cvetovi. Domačini jim pravijo »klajnske žez«. Pa še ena zanimivost Kadice — gamsi! Preteklo zimo so jih baje prvič opazili na tem predelu.

Pojdite za trenutek z menoj na ogled Kadice. V bližini mlina Mateti smo prečkali potok, potem na nas pelje steza v strm hrib. Kadice! Steza se vije med gostim drevjem vedno navzgor. Prišli smo nekako do sredine hriba. Pred nami se razsrne prelep pogled. Prišli smo do slapov, preko katerih buči Bistrica. Če gremo še malo v hrib, bomo prišli do izvira. Voda je tekom stoletij zasekala globoko strugo, po ka-

TOD Sodražica zasluzi vso pohvalo za trud, da tudi ta kosček slovenske zemlje približa turistom. Led je prebit, sedaj bo treba samo nadaljevati začeto delo. Postaviti bo treba markacije, urediti steze in zavarovati nekatera mesta ob slapovih. Del tega je že urejeno, tako da je že danes omogočen ogled Kadice ob blizu. Postavili so tudi že nekaj klopi za počitek obiskovalcem.

Divjad dela škodo

Smjaki in druga divjačina napravijo precejšnjo škodo po njivah. Zlasti se nad njimi pritožujejo kmetje v okolici Črnege potoka, Zaričega polja in Mozja. Srne jim uničijo nizi fižol, ki je posajen med krompirjem, prav tako pa tudi visoki fižol. Posebno rade se srde pasejo na obrobih njivah in po detelji. Včasih pridejo tudi podneti. Le ljubke živali so tako krotke in pogumne, da se ne bojijo delavcev, ki delajo na poljih, ampak samo nekoliko odskočijo, če jih napodimo in se pasejo dalje. Včasih lahko opazimo tudi po več srn skupaj.

V bližnji bodočnosti bo potrebno v okolju Kadice urediti gostišče, ki bo nudilo turistom okrepčilo.

Ze danes lahko zapisemo, da se je Travnj gori in Grmačji pridružila v ribniški občini še ena nova turistična postojanka Kadice, katero bodo ljudje iz bližine in dalečnice okolice radi obiskovali. Kadice so imele obiskovalce tudi že pred vendar se jim pravi razvoj obeta še sedaj.

Prijateljem narave pripravljamo, da si ogleda Kadice, ta prelepi predel skrajnega konca Sodraške doline. Prepričani smo, da ne bo nobenemu žal in da ga bo ta kraj še in še vabil nazaj. -zem

Križem po Evropi

ANDREJ ARKO: 2

Ker je v Benetkah zelo težko dobiti prenočišča, so skoro vsi izleti organizirani kot enodnevni, tako da imaš za ogled mesta in zanimivosti razmeroma malo časa. Benetke imajo razsežen moderen kolodvor, čigar sodobna fasada enostavnih raztegnjenih linij se nič kaj ne ujema z najbližjo okolico in sosedno znamenito in slikovito cerkvijo »Degli Scalzi« in vitko uslo-ničnim belomarmornatim mostom preko »Kanal Grande«. Ta kanal je najprometnejša žila mesta po katerem se razvija ves promet po kilometre dolgi »vodni ulici najrazličnejših palač in stavb zidanih ob kanalu. Po razsežnem stopnišču prideš iz kolodvora na trg in na obali na postajališče za plovbo po kanalu. Tu so veliki luksuzni čolni z verandami in kabinami za okoli 200 oseb; imajo isto nalogo kot naši trolejbusi, seveda v drugem okolju. Za 6 lir se popelješ lahko kilometre daleč in občuduješ lepote tega edinstvenega mesta. Na enak način je pričela naša skupina z ogledom mesta. Ne da se popisati doživeti vtisov ob pogledu na ta živi in naseljeni muzej stavbarstva in kiparstva, poln vrveža in turistov.

Verjetno je cilj vsake skupine turistov, da si ogleda najprej znameniti Markov trg, ker je tam za radovedne oči največ paše, poleg tega pa vidiš že med plovbo po kanalu vsemogoče zanimivosti. Potem, ko vstopiš v čoln, vzhitih listov nihče več ne pregleduje, ker sprevodnika sploh ni, temveč je na čolnu samo vozač-pilot, ki z neverjetno spretnostjo krmari po natpanem kanalu in pristaja na postajah. Promet se torej razvija zelo hitro in brez

hrupa. Tako plovemo mimo palač, kapel, cerkva, tržnice itd. del znamenitih arhitektov in mojstrov kiparjev iz davnih dni. Kdo bi si zapomnil vsa imena, ki jih našteva in opisuje vodič. Čoln plove in tako gre vsa ta nenavadna lepota kame-nitih in marmornatih gnot s filmsko brzino mimo. Vozimo se tudi pod mnogimi značilno vloženiimi mostovi, izmed katerih je naredil na nas najlepši vtis most »Rialto«. Živo se odbija belina mat-mornatega mostu od rdečkaste fasade hotela. To je eden redkih mostov v Benetkah, ki ima streho nad kolonami na vitkih stebriščih.

Hiše vsemogočnih oblik z balkoni, stolpiči in velikimi okni imajo vendar le nekaj skupnega. To je stopnišče vhodnih vrat do gladine kanala — »ulice«, torej nekaj hišni prag. Iz teh stopnišč vstopajo v gondole ali moderne motorne čolne prebivalci, ki hitijo po svojih poslih ali na sprehod. Ta prevozna sredstva imajo tam isto vlogo kot pri nas osebni avtomobili in taksiji. Ta stopnišča so različno okrašena s stebrišči, pač kolikor je bil pe-tičen lastnik palače ali hiše. Pred stopniščem so v vodo zabiti veliki leseni piloti različno rezani in okrašeni, nekateri celo pozlačeni. Med te pilote, ki štirijo po dva do tri metre iz vode, zapelejo gon-dole ali čolni, da je vstop in izstop bolj miren in zanesljiv in da tam tudi »parkirajo«. Ob hišah ne vse lahkotno zibije, ker dela naš čoln kar krepke valove. Veliko lepo oblikovanih in sloko grajenih gondol je privezanih pri hišnih stopnicah in na parkirnih stebriščih, a po kanalu jih vozi bolj malo. Gondoljerji, resni možakarji v črnih klobukih z

rdečimi trakovi, ki jim vise daleč po hrbtu, ne prepeljavajo več v toliko meri zaljubljenih parčkov za drag denar kot nekdanj. Parčki se objemajo kar na motornih čolnih, gre to hitreje in ceneje, okolica pa zaljubljenecv že od nekdanj ne moti. Gondole postajajo le še folklorni predmet in za tradicionalne zgodovinske regate na Grand kanalu. Motorizacija jih izpodriva in jim preti ista usoda, kot so jo doživeli ljubljanski »fijakerji«. Iz takega premišljevanja so me iztrgali moji sopotniki, ki so se pripravljali za izstop. Pripluli smo ob levi obali na postajo. Od tu je le nekaj sto korakov do Marko-vega trga.

Nenadoma se odpre veličasten in nepozaben pogled na Markov trg. Ob strani sta preko celega trga dolgi dvonadstropni palači z arkadami, pod katerimi se nahajajo trgovine in razni lokali.

Na koncu trga je stolp, ki je kot nekak čuvar Benek; ozadje trga pa zapira kot živobarvna kulisa katedrala Sv. Marka. Po trgu stoje množice turistov, vsi obdani z jatami golobov. To je prvi

pogled na ta čudoviti trg. Po neobhodnem slikanju smo pričeli s podrobnim ogledom in opazovanjem tega turističnega živčava. Še to moram pripomniti, da je v Benetkah vse, razen dnevne svetlobe, pod- -vrženo turističnim taksam. Cele Benetke so veli-kanski izjemni aparat za turiste, kar smo tekoni potovanja občutili tudi v drugih mestih, a v Be-netkah pride le najbolj do izraza.

Prvo smo si ogledali katedralo Sv. Marka iz 12. in 13. stoletja. Na njej se opazi močan orientalski vpliv. Nad loki stebričastih portalov so veliki živobarvni mozaiki, na celem pročelju pa je množica skulptur vseh velikosti. Celotna slika pročelja daje prijeten vtis. Ko smo vstopali v cerkev, so že na samem pragu starejši patri z preizkušeniimi očmi opazovali ženske in ocenjevali globino izrezov in golih rok. Nisem opazil, kakšen odstotek te golote je bil dovoljen. Katera je padla pod udar, je morala obleči plašč ako ga je imela, sicer pa je morala brezpogojno ostati zunaj. Isto je veljalo za one, ki so bile v hlačah. Pri današnji modi in vročini so imeli patri pri vohodu polne roke dela. V ternači cerkvi velikih dimenzij in višjin je zelo veliko kipov, slik, fresk in mozaikov najznamenit-ejših umetnikov. Vodiči raznih skupin turistov vseh mogočih narodnosti, tolmačijo znamenitosti ka-tedrale. Opazil sem, da v glavni ladji sploh ni klopi, razen nekaj stolov pred glavnim oltarjem, tako da je glavna ladja kot nekak muzej nabit s turisti. Nekako isto vlogo imajo vse cerkve, kar smo jih videli na potovanju. V stranskih kapelah pa gre cerkveno obratovanje nemoteno naprej. Vse se meša: pridige, maše, spovedi, hoja in sušljanje tur-ristov in vodičev, tako da je cela katedrala po-dobna panju pred rojem. Vodiči stalno opozarjajo na žeparje, ki jim je taka natpanost zlata jama. Pripovedovali so, da jih je tam veliko in da so dobro organizirani. Pri neki žeparki je našla polji-cija valuto devetih držav. Ko smo prišli iz cerkve, je stala pri vratih zajetna nuna in tresla veli-kansko pušico ter prosila milodarov. Zajel nas je svež zrak in pričeli smo z ogledom cerkvenega zvonika.

(Se nadaljuje)

Skupina jugoslovanskih filatelistov v rimskem Colosseumu

Ribniški košarkarji so se v ljubljanski podzvezi že precej uveljavili, saj si delijo 3. in 4. mesto. Takole nasmejani so bili po tekmi s »Svobodo« iz Ljubljane. (Od leve proti desni stojijo: Tomšič J., Kmet J., Mlakar S., Kozina B., Drobnič F., Ponikvar F., Čepita Pajnič J. in Krže B.)

Košarka v Ribnici

V drugem kolu prvenstvenega dela košarkarske lige sta se v Ribnici srečali ekipi Trnovca iz Ljubljane in Ribnice. Nesporen favorit je bila ekipa gostov, kajti v splošno znanih delih je zasedla prvo mesto ter slabše nasprotnike premagala z velikimi razlikami. Začetek tekme je že kazal na katastrofo Ribnice, toda domačini so z požrtvovalno igro zmanjšali razliko na deset točk. V drugem polčasu so bili domači popolnoma enakovredni nasprotniku, toda zamujenega iz prvega polčasa niso mogli nadoknaditi. Domačini so nastopili brez dveh članov prve petorke.

Kljub porazu so dosegli domačini enega od svojih največjih uspehov. Pri gostih so bili najboljši Šefman (20 košev), Kemaver (16) in Kocjančič. Pri domačinih pa Ponikvar (18), Kmet (17) in Bavdek (8) košev.

V nedeljo bo v Ribnici gostovala ekipa Domžal. Tekma bo ob 9. uri dopoldne za domom Partizana.

K. J.

Sedemnajste letne olimpijske igre v Rimu

25. avgusta so se pričele v Rimu XVII. letne olimpijske igre. Nad 100.000 ljudi iz raznih krajev sveta je prisostvovalo tej nepozabni slovesnosti. Med drugimi športniki, ki so prišli v Rim iz vsega sveta, smo zastopani tudi Jugoslovani. Razumljivo je, da v tako močni konkurenci najboljših športnikov sveta ne smemo preveč pričakovati. Jugoslovanski športniki sodelujejo na olimpiadi v nogometu, košarki, vaterpolu in še nekaterih drugih športnih panogah. Največ izgledov za osvojitve kake kolajne imajo vaterpolisti in nogometaši. Sicer pa počakajmo do konca olimpiade.

Med našimi ljubitelji športa je največje zanimanje za plama jugoslovanskih košarkarjev. Po dveh zmagah (premagali so Bolgare in Francoze) ter porazu s Čehi (kar pa ni vplivalo, da se ne bi plasirali v polfinale tekmovanja), se je Jugoslavija uvrstila v tekmovanje osem najboljših košarkarskih reprezentanc na svetu. Favoriti za prva mesta so ZDA in SZ. Za Jugoslovane pa bi bilo tudi peto ali šesto mesto zelo lep uspeh.

Verjetno bodo na olimpiadi pobrali največ zlatih kolajn športniki iz ZDA, Sovjetske zveze, Italije, Nemčije... Naša želja je, da bi se tudi jugoslovanski tekmovalci vrnili v domovino s kako kolajno...

Toča golov

NK »Slovan« : NK »Kočevje« 4:5 (2:2)

NK »Kočevje« je v nedeljo odigral v Kočevju prijateljsko nogometno tekmo s »Slovonom«, novim članom slovenske conke lige. V prvem delu tekme je bilo opaziti pri domačem moštvu precej treme. Šele po prejetem голу so se napadalcem zdravnili in kmalu izenačili. Gledalci so domačine vzpodbujali in vsi smo pričakovali, da bo »Kočevje« hitro prešlo v vodstvo. Vendar se je sreča nasmejnila gostom.

Igra je postajala mehka in brez vsakega prizadevanja. Kazalo je, da sta obe strani z rezultatom 2:1 zadovoljni. Toda v zadnjih minutah je Planinc povsem nepričakovano rezultat izenačil. Prvi polčas se je končal z 2:2.

V drugem polčasu so igralci »Kočevja« napeš vse sile in hoteli na vsak način doseči gol. To se jim je posrečilo kar trikrat, tako da so prešli v vodstvo s 5:2! S tem rezultatom pa so se verjetno zadovoljili. Ker so močno popustili, je »Slovan« uredil svoje vrste in do konca tekme zmanjšal svoj poraz na 5:4.

Vse je kazalo, da bo »Slovan« izenačil, toda prehitel jih je konec tekme. Gledalci so bili s tekmo zadovoljni, saj so videli točo golov in zmago domačega moštva nad močnejšim nasprotnikom. Od domačih igralcev so se najbolj izkazali Adamič (še kot mladinec in je treba nanj resno računati), Komac s svojo tehniko in Planinc z odličnimi streli. Želja nas vseh je, da bi tudi v prvenstvenem tekmovanju igrali tako kot v nedeljo in uspeh prav gotovo ne bo izostal.

Fantje iz Ribniške doline, ki služimo vojaški rok v Banja Luki, pošiljamo prav lepe pozdrave staršem, bratom, sestram, fantom in dekletom ter jim kličemo: na skrajšno svidenje — vojaki: Jože Starc, Jože Klun in Stanko Lavrič. Pozdravom se pridružuje tudi vodnik Tone Štupica. Naj izkoristimo to priliko tudi za naslednje: vsem fantom, ki služijo vojaški rok, a še niso naročeni na »Novice«, jim priporočamo, da to čimprej storijo.

MOŽ SE VRAČA Z VEČERNEGA »SESTANKA«

Pozdrav iz Banja Luke

Fantje iz Ribniške doline, ki služimo vojaški rok v Banja Luki, pošiljamo prav lepe pozdrave staršem, bratom, sestram, fantom in dekletom ter jim kličemo: na skrajšno svidenje — vojaki: Jože Starc, Jože Klun in Stanko Lavrič. Pozdravom se pridružuje tudi vodnik Tone Štupica. Naj izkoristimo to priliko tudi za naslednje: vsem fantom, ki služijo vojaški rok, a še niso naročeni na »Novice«, jim priporočamo, da to čimprej storijo.

ZANIMIVOSTI

»NAVELIČANI ZAKONCI«

Verjetno bo tudi letos okoli 20 tisoč Francozov in Francozinj izgubilo, ne da bi se vrnili k svojim družinam. To leto povpreče 20 tisoč izgubljenih oseb, ki so odšle in se niso več vrstile, beleži francoska policija že več desetletij. Narobe bi bilo, če bi vse te izgubljene osebe spremljali v zvezo s samomorji, nesrečami ali drugimi zločin. Tri četrtine vseh mož, žena in otrok, ki so jih svoji prijaviteli kot izgubljene, je policija v kratkem času odkrila. Večina se niti niso posebno daleč oddaljili od svojih družin in začeli novo življenje. Če gre za družinske očete, ki nečesto več skrbiti za svoje družine, potem policija ne more ničesar ukreniti. Niti njihovega naslova ne sme brez njihovega dovoljenja sporočiti svojo.

Policija je ugotovila, da gre pri teh ubežnikih večinoma za zakonske može v starosti 30 do 40 let, ki so sili večnih prepričev s svojo ženo (tako vsaj trdijo) in sami ali pa s novo izvoljenko prično novo življenje. Pogosti so tudi primeri, ko žena pobegne možu.

»OGROMNA RAZPOKA NA ZEMLJI«

Dva ameriška geologa sta ugotovila, da je na naši Zemlji 80.000 km dolga in 8 do 32 km široka razpoka. Razpoka poteka od severnega Atlantika ob zahodnoafriški obali v južni Atlantik, nato napravi lok okoli Južne Afrike in se nadaljuje po Indijski in Tihem oceanu do kalifornijskega zaliva. V Indijskem oceanu drži veča proti severu, ki sega do Arabskega morja.

»MOTORNO KOLO, KI LETI«

Neka letalska tovarna v ZDA, ki je zaslovela po svojih helikopterjih, je izdelala »leteče motorno kolo«, ki leti na principu zračne blazine neka centimetrom nad zemljo, vodno površino ali nad snegom. Dvočaktni motor z jakostjo 15 konjskih sil poganja ventilator, ki ima v premeru 90 centimetrov, ta pa vleče 75 kg težko letalno napravo 6 centimetrov nad zemeljsko površino. Pilot, ki sedi na sedežu, kakršni so na motornih kolesih, krmari to »leteče motorno kolo« z nagibom svojega telesa. Vsekakor praktična vozila.

»ZLOGLASNI HUDIČEVI OTOKI NA PRODAJ«

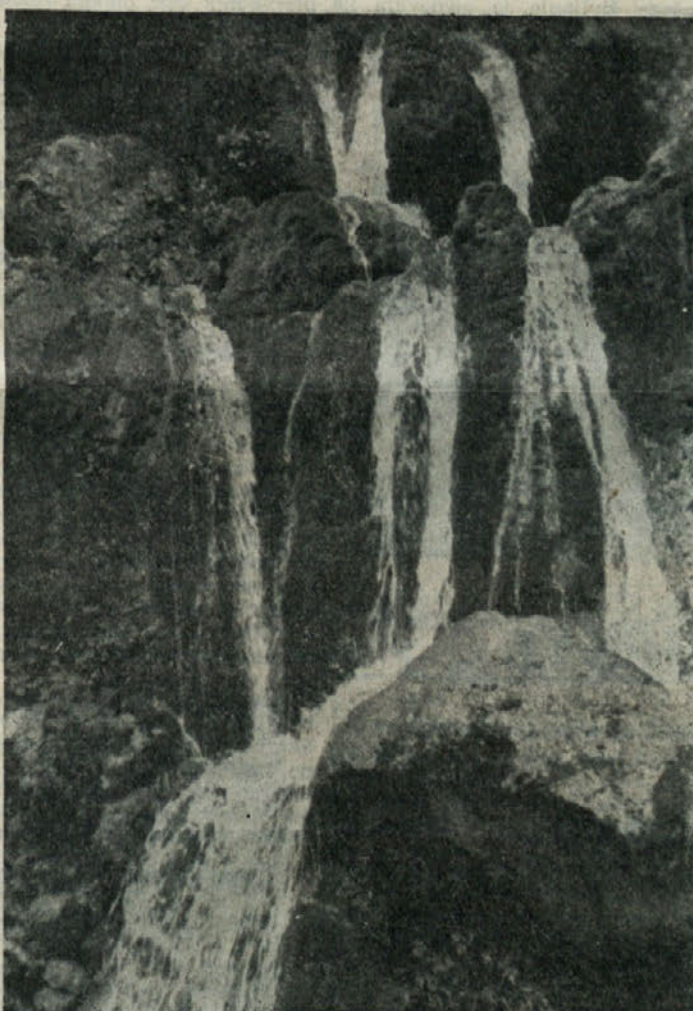
Francozi pripravljajo čisto posebno dražbo, prodati nameravajo zloglasno kolonijo Hudičevi otoki v Francoski Gvajani v Južni Ameriki. Tu je bila nekoč kaznilnica za zločince. Za gospodarstvo dežele, ki temelji predvsem na izvozu ruma, plemenitega lesa in zlata, nima omenjeno področje praktično nobene pomena. Osamljeno leži že leta to močvirnato področje, ki je pravi paradiz za komarje, tako da nihče brez nujne potrebe ne stopi na ta zloglasni otok.

Kaznilnica na Hudičevih otokih je bila 130 let. Pregarstvo na te otoke je pomenilo eno najhujših kazni, za telesno šibkega kaznjenca je pomenilo isto kot smrt. Vprašanje je, kdo in zakaj bo kupil ta otok, ki se ga vsakdo izogiba.

Letalska pošta se je v nekaterih krajih Aljaskje pokazala kot najpočasnejše prevozno sredstvo. Tako so prebivalci neke vasi zahtevali, naj jim za dostavljanje pošte zopet služijo že preizkušeni polarni psi in eskimske sani. Povedati je treba, da se psi prebijajo tudi skozi najhujši vihar, letalska pošta pa zaradi slabega vremena pogosto ne more obratovati. Zeleje po spremembi so torej upravičene.

OD TU IN TAM

PRIFARSKA SLIKA

Ze pri Banja loki in Novih selih se popotniku odpre čudovit razgled na Kolpško dolino. Nekje spodaj, v vrtoglavi globini, se peni med skalami in polji zelena Kolpa, nad njo pa se na obeh straneh dvigajo mogočni, po večini z gozdom porasli hribi. Človek na vsakem koraku opazi nekaj novega, lepega, saj ti kraji ne slovijo zama kot »Kočevska Svica«. Kmalu nad Faro, v bližini cestnega tunela, je fotoamater Lojze Čampa ujel tale posnetek. Slika prikazuje čudoviti slap »Nežico«, kakor ga ljudje imenujejo

A. P. Čehov: PRISILJENA ZVESTOBA

Pred nekaj dnevi smo pokopavali mlado ženo našega starega postnega mojstra Sladkoperčeva. Ko sino jo zagrebli, smo po starem običaju šli na pošto na »pogrebno gostijo«. Ko so prinesli na mizo blince, je starec bridko zajokal in dejal: »Prav tako rumeni so, kakor je bila rajka. Prav tako lepi so! Čisto takil!«

»Da,« so soglašali gostje, »bila je zares lepota... žena prve vrste!«

»Da... Vsi, ki so jo videli, so se čudili... Ampak, gospoda, nisem je imel rad le zaradi lepote, niti zaradi njenega lepega obnašanja. Ti dve lastnosti sta prirojeli vsemu ženskemu spolu in jo večkrat srečamo na tem svetu. Ljubil sem jo zaradi druge njene duševne lastnosti. Zlasti sem pokojnico ljubil zato, ker je bila kljub svoji živni in igri naravi svojemu možu zvesta. Bila mi je zvesta ne glede nato, da je imela komaj dvašest let, meni pa bo kma u šestdeset! Bila mi je starcu zvesta!«

»Torej ne verujete?« se je vdovec obrnil k njemu.

»Ne, da bi ne verjel,« je menil diakon v zadregi, »ampak tako... Mlade ženske so danes sam... rando, provansalska omaka...«

»Dvomite, a jaz vam bom dokazal! Njeno zvestobo sem podprl z različnimi sredstvi, tako rekoč strateškimi, kakor trdnjavo. Pri mojem obnašanju in moji prekanjenosti mi žena v nobenem primeru ni mogla postati nezvesta. Da sem čuval svojo zakonsko posteljo, sem se poslužil zvižace. Poznam take v obliki gesla. Izrečem te besede in — basta, lahko, kar se tega tiče, mirno zaspi!«

»Kakšne besede?«

»Čisto preprosto. V mestu sem razširil nečepo vest. Poznate jo. Vsakemu sem rekel: »Moja žena Alena ima razmerje z našim poli-

ANEKDOTI

O nemškem cesarju Wilhelmu II. je neko preveč glasno pomislil: »Cesar je norec!«

Pred policijskim komisarjem se je neprevidnež zagovarjal, da je govoril o kitajskem in ne o nemškem cesarju.

»Kitajska gor, Kitajska dol,« je menil policijski funkcionar.

»Vi nas ne boste prevarali. Ves svet ve, da je samo en cesar norec, in ta je naš! Obsojam vas na plačilo denarne kazni!«

Znani politik Winston Churchill je odgovoril na vprašanje, kaj je to diplomat, takole: »Diplomat je človek, ki ves svoj čas porabi za to, da urejuje spore, ki jih nikoli ne bi bilo, če ne bi bilo diplomatov!«

— MOTORIZACIJA

»Nabavil sem si motor, da bi videl svet.«

»Tega« ali »nega«?

— * —

Polde je spoznal lepo in kot sodček okroglo dekle. — »Koliko tehtate?«, jo je vprašal. »Petinosemdeset kilogramov,« je odkritosrečno odgovorila debeluška. »O! Petinosemdeset kil!« je Polde srečno vzkliknil, »in ena kila lepša od druge!«

PRODAM

Ugodno prodam voz (zapravljenček).
Lavrič K.

Črni potok pri Kočevju

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljubljenega moža, očeta in sina

STANETA GORNIKA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nas v bridki uri tolažili. Zahvaljujemo se podjetju »Kleparstvo«, darovalcem vencev in cvetja, vsem govornikom za ganljive besede ob odprtju grobu, rudniški gošdi, prav tako pa tudi vsem, ki so nam izrekli sožalje, ustmeno ali pismeno. Zahvaljujemo se tudi tistim, ki so nam pomagali na kakršenkoli način. Topla zahvala tudi tistim, ki so ga na njegovi zadnji poti spremlili v tako lepem številu.

Zaljubljeni: žena Matilda, hčerke Cvetka in Malči, ata, mama ter ostalo sorodstvo.

Obvestilo staršem

Starše obveščamo, da bo varstvo otrok tudi dopoldne od 14.—18. ure v otroški ustanovi (vrtcu) »Kekec« na Reški cesti, Kočevje. Prijave sprejema uprava Otroške ustanove do 10. septembra. V kolikor bo dovolj prijavljenih otrok, bo varstvo tudi popoldan že z 10. septembrom 1960.

Obenem obveščamo starše, da sprejemamo v varstvo v dopoldanskem času tudi šolske otroke.

Vsa ostala pojasnila dobite na upravi ustanove.
Tajništvo Stanovanjsku skupnosti Kočevje-mesto

RAZPIS

Komisija za sprejem in odpovedovanje delovnih razmerij »STOLARNE« v Sodražici
s p r e j m e
ŠTIRI STROJNE DELAVCE in
SEST NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Gibanje prebivalstva

DOLENJA VAS

V Ljubljani sta se poročila Use-nik Venceslav, logar iz Prigorice 68, star 28 let in Tomšič Danijela, delavka iz Prigorice 68, stara 18 let. Umrl je Gornik Stanko, kleparski pomočnik iz Kočevja, Trg svobode 47, star 31 let.

KOSTEL

Umrla sta: Rački Jurij, kmetovalec iz Kužlja 21, star 59 let in Marinč Neža, gospodinja iz Slavškega laza 3, stara 84 let.

LOŠKI POTOK

Umrl je Oražem Janez, osebni upokojenec iz Malega loga 23, star 86 let.

KOČEVJE

Poročila sta se Krpič Franc, zidar iz Kočevja, Crnomaljska cesta 11, star 26 let in Debev Milena, delavka iz Dolge vasi 26, stara 19 let. V Smarju pri Jelšah sta se poročila: Dečman Franc iz Dvora 24, star 24 let in Tanasič Sonja, delavka iz Salke vasi 89, stara 21 let.

Rodiła je Conta Marija, delavka iz Kočevja, Tomšičeva ulica 3 — deklico Vlasto.

Umrla sta Struna Andrej, osebni upokojenec iz Kočevja, Rožna ulica 13, star 79 let in Benčina Klodilda, družinska upokojenka iz Kočevja, Kolodvorska ulica 10, stara 86 let.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 2. do 4. septembra ameriški barvni filmski »Obratun na Atlantiku«, 4. in 5. septembra italijanski film »Lukrecija Borgia«, 7. in 8. septembra jugoslovanski film

»Noči in jutra«, od 9. do 11. septembra ameriški barvni filmski »Arrivederci Roma«, 11. in 12. septembra ameriški barvni risani filmski »El magnifico«.

SVOBODA, Rudnik: 3. in 4. septembra jugoslovanski film »Tri četrtine sonca«, 10. in 11. septembra jugoslovanski film »Pogon B«.

RIBNICA: 3. in 4. septembra ameriški barvni film »Povabilo na ples«, 10. in 11. septembra francoski barvni filmski »Žena in njena igračka«.

LOŠKI POTOK: 4. septembra ameriški barvni film »Vzhodno od raja«, 11. septembra češki film »Dobri vojak Svejk«.

DOBREPOLJE: 3. in 4. septembra ameriški barvni film »Divja letala«, 7. septembra ameriški barvni film »Čarovnik iz Oza«, 10. in 11. septembra ameriški barvni film »Komu zvoni«.

PONIKVE: 8. septembra ameriški barvni film »Čarovnik iz Oza«, VELIKE LAŠČE: 3. in 4. septembra danski film »Igra mladosti«, 10. in 11. septembra sovjetski film »Človekova usoda«.

KOČEVSKA REKA: 3. in 4. septembra ameriški film »Mata Hari«, 7. septembra italijanski film »Slamnat mož«, 10. in 11. septembra matinejski film »Leteča učilnica« za pionirje.

PREDGRAD: 3. in 4. septembra mehiški film »Minu«, 10. in 11. septembra francoski film »Podzemlje Pariza«.

BROD NA KOLPI: 3. in 4. septembra ameriški barvni film »Ples na vodi«, 10. in 11. septembra japonski barvni film »Godzila, morska pošast«.

OSILNICA: 4. septembra poljski film »Pokolenje«, 11. septembra ameriški barvni film »Prišel je iz Laramija«.

Potreben je program dela

Jesen se z velikimi koraki približuje. Dnevi postajajo vedno krajši in ko bo opravljeno vse delo na polju, bo nastopil čas različnih vaških tečajev... Občinski odbor Rdečega križa v Ribnici sicer še nima natančnega programa dela v letošnji sezoni, nameravajo pa organizirati, tako kot v preteklih letih, nekaj tečajev. V Grčaricah bodo organizirali dva tečaja, tečaj za prvo pomoč in gospodinjstvi tečaj. Tudi v Ribnici bo nekaj podobnih tečajev, prav tako pa tudi v ostalih vaseh. Imeli bodo tudi več zanimivih predavanj.

Občinski odbor RK želi, da vse vaše organizacije Rdečega križa čim prej pripravijo obširen program dela v jesenskih in zimskih mesecih, ko imajo ljudje največ časa. Sestanejo naj se odbori RK ali pa vsi člani in naj se dogovorijo, kaj bi delali in kakšna predavanja in tečaje si žele. Programe naj čim prej pošljejo na Obč. odbor RK v Ribnici.

To je tudi najboljša oblika sestavljenega programa dela, kajti Obč. odbor ne more sam sestaviti programa za vse kraje, ker ne poznajo tamkajšnjih razmer, želja in potreb... Le na osnovi želja ljudi iz posameznih vasi bodo lahko sestavili akcijski program dela. Če bodo vaše organizacije napravile svoje programe in svoje želje poposredovale Obč. odboru, bo delo v letošnji sezoni lahko uspešno in kvalitetno.

VREME

Vremenoslovci predvidevajo, da bodo okrog 4. septembra krajše krajevne padavine, sicer pa bo lepo vreme trajalo približno do 7. septembra. V kasnejših dneh bo vreme nestalno, večkrat bo deževalo, ozračje pa se bo ohladilo.

Zadnji brigadirski horuk

»Brigadirke, brigadirji! Najprej se vam moram v imenu Občinskega komiteja LMS zahvaliti za vaše po-
zrtvovalno delo pri izkopu vodovodnega kanala... Tradicija mladinskih delovnih brigad je že precej bogata, saj sodeluje mladina že vsa povojna leta pri vseh važnejših delovnih akcijah. V povojnih letih si je postavila neuničljive spomenike, ki jih predstavljajo številne železniške proge, ceste, tovarne...«

Prejšnji četrtek zvečer je bila pred osnovno šolo v Dolenji vasi majhna slovesnost. Druga kočevska mladinska delovna brigada »Jozeta Seška« je končala z delom pri izkopu vodovodnega kanala Obrh-Slovenska vas. Proslava so se razen večjega števila prebivalcev iz Dolenje vasi udeležili tudi predsednik Občinskega odbora Socialistič. zveze Kočevje, Miro Hegler, član Občinskega odbora SZDL Kočevje, Janez Merhar in sekretar Občinskega komiteja LMS Kočevje, Slavko Pavlič.

Slavko Pavlič je v svojem govoru podal kratek pregled zgodovine mladinskih delovnih brigad. Poudaril je, da je bila mladina vedno nosilec naprednih idej in da je v letih socialistične graditve povsod aktivno sodelovala. Pesem mladosti, pesem mladih graditeljev lepšega življenja je odmevala na

vseh gradbiščih, na vseh koncih domovine...

»Razen zveznih delovnih akcij,« je dejal tovariš Pavlič, »so pomembne tudi lokalne akcije. Ko smo letos pričeli graditi novi kočevski vodovod, ste nam vi rade volje prisrčno pomagali, ker se vsi zavodate, kako velik pomen ima gradnja vodovoda za Kočevje in za razvoj kočevske industrije... Sedaj, ko odhajate na svoje domove, vam vsem želim srečno, želim pa tudi, da izkušnje, ki ste si jih pridobili v brigadi, prenašate v svoje mladinske aktivne... Brigadirskega življenja ne smete nikdar pozabiti, kajti prepričan sem, da bo marsikdo od vas šel še kdaj v brigado, na zvezno ali lokalno delovno akcijo...«

Brigadi se je za njeno poztvovalno sodelovanje zahvalil tudi predsednik Obč. odbora SZDL, Miro Hegler.

Brigada je dopoldne še delala, popoldne pa so se pripravljali na večerno proslavo in na odhod domov. Popoldne so odigrali tudi več odbojarskih tekem...

Na hodniku — jedilnici je bil vesel živ-žav. Nekateri so pripovedovali šale, drugi pa so se razgovarjali o svojem delu. Kuharica Cirila je pripravila bogato večerjo. Medtem ko je delala, so bili brigadirji vedno glasnejši. Na njen vzklík: »Tiho, otroci!« so ji v smehu odgovorjali: »Ne jezi se, mamica!«

Proslava je bila po večerji. Ko sta gosta končala svoja govora, je komandant brigade Marjan Mrvar postrojenim brigadirjem sporočil, da je njihova brigada trikrat udarna in enkrat specialno pohvaljena. Veselo sporočilo je pozdravil glasen in dolg »Hoooooruk!«

V avgustovski brigadi je sodelovalo tudi precej študentov, za katere je Marjan dejal, da so dobro delali. Precej študentov je prejelo tudi udarniške značke...

Komandant brigade je nato prebral imena petnajstih udarnikov, katerim je sekretarka Mimi pripela na bluze udarniške značke. Udarniki so postali: Peter Mavrin, Miha Majerle, Drago Zagar, Mimica

Izreden primer na Japonskem

Nekemu 18-letnemu Japoncu so operirali iz trebuha drobnost, toda že popolnoma izoblikovano glavo embrija (človeka). Vsekakor gre za nenavaden primer oblikovanja dvojčka, ki sicer ni dozorél, a je imel kljub temu jasno izoblikovane posamezne organe. Glava ni bila večja kot pest, imela pa je že jasno oblikovana ušesa, oči, usta in obrvi. Odkrili so tudi pet zob, lasje pa so bili dolgi do 38 cm.

ZLOČINCI

posebne vrste

Cez nekaj dni je uspelo eni mojih sozapornic povežati se z bolnišnico in zvedeti, da naše tovarišice ležijo v postelji z nogami v mavcu. 14. avgusta so poklicali tudi mene v bolnišnico. Nisem vedela zakaj. Poklicali so nas tisti čas, ko so navadno izvrševali kazni in sem bila prepričana, da me bodo ubili, ker so nedavno tega postrelili nekaj deklet. V bolnišnici so me položili v posteljo in sobo zaklenili.

Niso nam povedali, zakaj smo v bolnišnici in ko je ena mojih tovarišic to vprašala, ni dobila odgovora. Edini odgovor je bil porogljiv zmrdek.

Nato je prišla nemška sestra in mi zabolila injekcijo v nogo. Po injekciji sem začela bruhati in postajala sem vse bolj slabotna. Dalj so me na nosila s koleci in me odpeljali v operacijsko sobo. Tu sta mi dr. Schiedlansky in dr. Rosenthal dala drugo injekcijo v žilo na roki. Videla sem, da je dr. Fischer odšel iz operacijske sobe. Na sebi je imel kirurške rokavice.

Potem sem izgubila zavest in ko sem se prebudila, sem ugotovila, da ležim v navadni bolniški sobi. K zavesti sem prišla šele čez nekaj časa in čutila sem hude bolečine v nogi. Ugotovila sem, da imam nogo v mavcu vse od gležnja pa do kolena. Bolečine v nogi so bile izredno hude in imela sem visoko temperaturo. Ugotovila sem tudi, da mi je noga zatekla od pete do stegna. Bolečine so se stopnjevale,

Mestnik, Rajko Skok, Peter Šobar, Franc Lautar, Avgust Rac, Rajko Spelič, Drago Mavrovič, Viljem Šnelcer, Jožica Rački, Marija Vidercov, Jože Marinč in Konrad Golob. Stiranajst brigadirjev je bilo pohvaljenih, šestnajst pa je prejelo lepe knjižne nagrade.

Po razdelitvi pohval in udarništev se je pričel program. Brigadirji so recitirali nekaj pesmi, pel je tudi brigadirski pevski zbor, na koncu pa je »brigadni šaljevec« Eric prebral kroniko brigade. V kroniki, ki je bila napisana v verzih, je obdelal skoraj vse brigadirke in brigadirje, tako da so se vsi poslušalci od srca nasmejala. Zahvalil se je tudi nekaterim dolenjevaškim fantom za njihovo pomoč na trasi. (vec)

Očetu v zadnje slovo

Teško mi gredo besede — pisati napreden in pošten mož. V svojem o mrtvem očetu, ko silijo solze v dolgem življenju je storil ljudem oči in je srce polno žalosti — je marsikatero uslugo. Zato pa je bil zelo težko delo.

Devetero otrok nas je bilo v dru-
mel veliko prijateljev, je pokazal žini in vsem je moral služiti kruh, tudi njegov pogreb.
ki je bil, čeprav črn, kljub temu Ostalo je mnogo intimnih spomiladlak, ker so ga zaslužile žuljave nov iz rosne mladosti, pa preko očetove roke. Boj za obstanek ga vojne vihere do sedanjih dni, ki smo je vodil v Ameriko, po hrvaških šu- jih preživel z očetom. Bil nam je mah in notranjskih gozdovih. Prva strog učitelj, zato smo ga nemara svetovna vojna ga je odvzela dru- imel še rajši in zato nam je tudi žini. Kravrel je na fronti za tuje še bolj hudo za njim...

koristi. Usoda mu je bila srečna, da Mnogo smo mu dolžni za vse kar se je živ vrnil domov.
je storil za nas. Največja dediščina, ki smo jo podedovali, nam je nje- z dušo in sreem vdan osvobodilne- govo bogato življenje, zato nam bo mu gibanju. Stiri sinovi so bili v vedno ostal kot ideal, kot svetelnik partizanih. Eden izmed njih je da- roval življenje za svobodo svojega Dragi oče! Z vašo smrtjo smo ve- naroda. Tudi sam je kljub pezi let liko izgubili. Čeprav že odrasli, se pomagal partizanom po svojih mo- čutimo sirote. Nikolaj vas ne bomo čeh. Pomagal jim je s hrano in dru- pozabili! Počivajte v miru v svo- gim ter prenesel marsikatero parti- zimski literaturo. Zaradi tega so ga imeli sovražniki zapisanega na črni ostanke vašega sina-partizana. listi. Njihove zločinske namene z in našega brata. V imenu žaluječe očetom je prekrizal nenaden konec žene in matere ter sinov in hčerk vojne, zato niso imeli časa, da bi se poslavila še enkrat od vas vaš jih uresničili.

Oče mi je ostal v spominu kot Karel

V Ribnici manjka učiteljev

Vse priprave za pričetek pouka so v ribniški občini v polnem teku. Samo še nekaj dni in otroci se bodo zopet napotili s šolskimi torbami, veselo razpravljajo v šolo. Starejši bodo šli z veliko samozvestjo, nekateri tudi z rahlim strahom, mlajši, prvošolci pa z neprikritim pričakovanjem in radovednostjo...

V občini Ribnica je osem šol, od teh sta dve popolni osemletki — v Ribnici in Sodražici. V preteklem šolskem letu je bilo v vseh šolah 1.385 učencev, letos na se stanje ne bo bistveno spremenilo.

Največji problem, prav tako kot v vseh drugih občinah, v vseh šolah, je še vedno pomanjkanje prosvetnega kadra. Občinski Svet za šolstvo ni uspel dobiti toliko prosvetnih delavcev, kot je razpisal prostih učnih mest. Učiteljica na

Gori se je odselila, vendar so do-
bili drugo učno moč, prav tako so tudi na Gregorju dobili še eno učiteljico. S tem bo tudi za nekaj časa rešeno vprašanje kulturno-prosvetnega dela v teh krajih. Za učitelje so tudi uredili stanovanje. Težji problem bo v Dolenji vasi, kjer bo verjetno samo štiri ali pet učiteljev. Ker je predvideno, da bo ta šola postala sčasoma popolna osemletka, bodo verjetno uvedli letos tudi še šesti razred. Zato morajo na šoli poučevati tudi nemški jezik. V preteklem letu se je iz Ribnice vozil v Dolenjo vas predmetni učitelj za nemščino, ki je otroke poučeval nekaj ur tedensko. Tako bo verjetno ostalo tudi letos.

Poseben problem je tudi vprašanje otrok višjih razredov iz Gore, ki naj bi se vozili v Sodražico. Teh otrok je 20. Za tako majhno število ne morejo nastavitviti na šoli še ene-
ga učitelja in se bodo morali voziti v Sodražico. Vsekakor pa je to za otroke precej naporno, ker jim bo ostalo zelo malo časa za učenje.
Na vseh šolah tudi primanjkuje precej učil in ostalega inventarja. Zadnji čas so nabavili po nizkih cenah iz Otroške klinike v Ljubljani 80 stočkov in 31 mizic, iz dveh osnovnih šol v Ljubljani pa bodo dobili še nekaj inventarja, da bodo lahko opremili šole na Gori, Gregorju in v Velikih Poljanah.
Prav gotovo pa najbolj primanjkuje učiteljev na osemletki v Ribnici, kjer je 772 otrok. K sreči so vprašanje prosvetnega kadra v Sodražici v zadnjem času vsaj delno rešili, odbrto vprašanje pa je še vedno Ribnica. To skušajo rešiti s štipendiranjem študentov, vendar bodo ti prišli iz Ljubljane šele po nekaj letih... Do takrat pa bo treba potrpeti...

SATELIT nad našimi kraji!

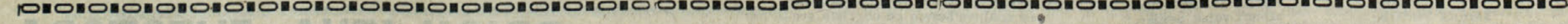
Zadnje dni opazovalci nočne-
ga neba lahko vidijo kaj nena-
vadno sliko — umetni satelit! To je verjetno eden ameriških sa-
telitov, preko naših krajev pa le-
je nebo jasno in se koplje v ble-
šči svetlobi tisočerih zvezd, seraj neverjetni uspeh sovjetskih in natančen Mesečev atlas bodo prav dobro vidi mali proizvod znanstvenikov, presenetil ves prvim osvajalcem vesolja korist-
človeških rok, človeškega uma, svet... Kmalu zatem se je prve-
Satelit počasi priplava na zahodu mu satelitu pridružil še drugi in iznad hribov in se vedno hitreje mnoge radijske postaje po vsem pomika proti vzhodu. Njegov let svetu so lahko sprejemale signa-
ni enakomen. Včasih se skoraj le njihovi oddajniki. Tema dve-
ustavi, nato pa ga neznana sila, ma so se hitro pridružili vedno najnovejših dosežkov svetovnih mogoče gostejše ali redkejši novi, več sto kilogramov težki astronautiki in jim pritrdi: ozračje, vrže naprej. Sveti se kot ruski Sputniki in mali ameriški »Mogoče res že kmalu — člo-
najsvetlejša zvezda, vendar vča-
sih, verjetno zaradi neenako-
merne leta, skoraj ugasne...nja. Velika raketa je kmalu po-

Opazovalci ga lahko gledajo do-
nesla v vesolje prvo živo bitje —
psičko Lajko, Lunik je pristal na
Mesečevi površini, drugi pa je
naravnega Zemljinega spremlje-
Zemlje valca obletel in fotografiral nje-
tali na krožno pot okrog
Satelit ni bil govo nevidno stran. Fotografije
nevidne Lunine površine
površine
atlas bodo
korist-
svetja korist-
služile...

Ko človek tako strmi v nočno
nebo in razmišlja o neizmernih
daljavah vesolja, se rad spomni
ustavi, nato pa ga neznana sila, ma so se hitro pridružili vedno najnovejših dosežkov svetovnih mogoče gostejše ali redkejši novi, več sto kilogramov težki astronautiki in jim pritrdi: ozračje, vrže naprej. Sveti se kot ruski Sputniki in mali ameriški »Mogoče res že kmalu — člo-
najsvetlejša zvezda, vendar vča-
sih, verjetno zaradi neenako-
merne leta, skoraj ugasne...nja. Velika raketa je kmalu po-

Opazovalci ga lahko gledajo do-
nesla v vesolje prvo živo bitje —
psičko Lajko, Lunik je pristal na
Mesečevi površini, drugi pa je
naravnega Zemljinega spremlje-
Zemlje valca obletel in fotografiral nje-
tali na krožno pot okrog
Satelit ni bil govo nevidno stran. Fotografije
nevidne Lunine površine
površine
atlas bodo
korist-
svetja korist-
služile...

Ko človek tako strmi v nočno
nebo in razmišlja o neizmernih
daljavah vesolja, se rad spomni
ustavi, nato pa ga neznana sila, ma so se hitro pridružili vedno najnovejših dosežkov svetovnih mogoče gostejše ali redkejši novi, več sto kilogramov težki astronautiki in jim pritrdi: ozračje, vrže naprej. Sveti se kot ruski Sputniki in mali ameriški »Mogoče res že kmalu — člo-
najsvetlejša zvezda, vendar vča-
sih, verjetno zaradi neenako-
merne leta, skoraj ugasne...nja. Velika raketa je kmalu po-

ZLOČINCI

posebne vrste

Cez nekaj dni je uspelo eni mojih sozapornic povežati se z bolnišnico in zvedeti, da naše tovarišice ležijo v postelji z nogami v mavcu. 14. avgusta so poklicali tudi mene v bolnišnico. Nisem vedela zakaj. Poklicali so nas tisti čas, ko so navadno izvrševali kazni in sem bila prepričana, da me bodo ubili, ker so nedavno tega postrelili nekaj deklet. V bolnišnici so me položili v posteljo in sobo zaklenili.

Niso nam povedali, zakaj smo v bolnišnici in ko je ena mojih tovarišic to vprašala, ni dobila odgovora. Edini odgovor je bil porogljiv zmrdek.

Nato je prišla nemška sestra in mi zabolila injekcijo v nogo. Po injekciji sem začela bruhati in postajala sem vse bolj slabotna. Dalj so me na nosila s koleci in me odpeljali v operacijsko sobo. Tu sta mi dr. Schiedlansky in dr. Rosenthal dala drugo injekcijo v žilo na roki. Videla sem, da je dr. Fischer odšel iz operacijske sobe. Na sebi je imel kirurške rokavice.

Potem sem izgubila zavest in ko sem se prebudila, sem ugotovila, da ležim v navadni bolniški sobi. K zavesti sem prišla šele čez nekaj časa in čutila sem hude bolečine v nogi. Ugotovila sem, da imam nogo v mavcu vse od gležnja pa do kolena. Bolečine v nogi so bile izredno hude in imela sem visoko temperaturo. Ugotovila sem tudi, da mi je noga zatekla od pete do stegna. Bolečine so se stopnjevale,

temperatura se je večala in naslednji dan sem opazila, da se mi iz noge cedi neka tekočina. Tretji dan so me dali na nosila in me peljali v sobo za previjanje. Tam sem spet videla Fischerja. Imel je operacijski plašč in gumijaste rokavice. Prek oči so mi vrgli očejo in nisem videla, kaj so delali na moji nogi. Čutila sem le hude bolečine in imela občutek, da so na nogi nekaj odrezali. Prisotni so bili dr. Schiedlansky, Rosenthal in Oberheuser. Ko je bil pregled končan, so me spet odpeljali v navadno bolniško sobo. Tri dni kasneje so me znova peljali v sobo za preglede. Ovoje mi je zamenjal dr. Fischer, pomagali pa so mu pravkar omenjeni zdravniki. Tudi tokrat so mi zakrili oči. Spet so me vrnili v navadno bolniško sobo. Pozneje so prevezovali taboriščni zdravniki. Dva tedna kasneje so nas vse prepeljali v operacijsko sobo in položili na operacijsko mizo.

Ko je bil ovoj odstranjen, sem videla nogo. Rana je bila tako globoka, da se je videla kost. Reklji so nam, da bo prišel zdravnik iz Hohenlychena, dr. Gebhardt, ki nas bo pregledal. Čakale smo tri ure njegovega prihoda, leželi na mizah. Ko je prišel, so nam glave pokrili z rjuhami. Nato so nas prenesli v našo sobo. 8. septembra so me znova poslali v blok. Hoditi nisem mogla. Iz noge mi je curiljal gnoj in sem bila za hojo nesposobna. V bloku sem ostala teden dni v postelji. Nato so me znova poslali v bolnišnico, toda ker nisem mogla hoditi, so me moje tovarišice odnesle tja. V bolnišnici sem našla nekaj svojih tovarišic, ki so bile že operirane. Prepričana sem bila, da me bodo ubili. Skozi okno dvorane sem videla, kako peljejo ambulantni voz. Tega so Nemci uporabljali za prevoz tistih ljudi, ki so bili določeni za usmrtno. Prestavili so nas v sobo za preglede, kjer sta zdravnika Oberheuser in Schiedlansky pregledovala naše noge. Znova so nas položili v postelje.

Se isto popoldne so me odpeljali v operacijsko dvorano in tam opravili na moji nogi drugo operacijo. Kot poprej, so me tudi tokrat uspravljali z injekcijo. Spet sem videla dr. Fischerja. Prebudila sem se v navadni bolniški sobi. Čutila sem ostre bolečine, temperatura pa se mi je dvignila. Znaki so bili podobni prvim. Noga je otekala in bila

gnojna. Po tej operaciji je ovoje menjaval dr. Fischer vsak tretji dan. Čez kakih 10 dni so nas spet prenesli v operacijsko sobo in javili, da bo prišel dr. Gebhardt, ki bo pregledal naše noge. Dolgo smo čakali. Ko je prišel in pregledoval noge, so nam prekrili oči. Z dr. Gebhardtom so sedaj prišli še nekateri ljudje, toda ne spominjam se več ne imen ne obrazov. V sobe so nas prepeljali na nosilih. Po tej operaciji sem se počutila še mnogo slabše in nisem se mogla premikati. Dokler sem ležala v bolnišnici, se je dr. Oberheuserjeva obnašala do mene izredno slabo.

Če so se zapornice znašle v takšnem fizičnem stanju, da je obstajala verjetnost smrti, so jih pogosto ubijali z injekcijami. Dr. Herta Oberheuser je po zaprisegi izjavila: »Jaz sem dala 5 ali 6 takšnih injekcij.« Drug taboriščni zdravnik dr. Rosenthal to potrjuje:

»Pogosto sem videl, da je dajala dr. Oberheuserjeva zapornicam injekcije bencina. Uporabljala je 10-kubične brizgalke, injekcije pa je dajala v veno na roki. Delovanje injekcije je bilo podobno nenadnemu srčnemu napadu. Bolnice je zgrabil krč, nato pa so hitro umrle. Od injekcije do smrti je trajalo 3 do 5 minut. Bolnice so bile pri polni zavesti do zadnjega trenutka. Čas, ki je bil potreben za injekcijo, je znašal 15 do 30 sekund. Dr. Oberheuserjeva mi je dejala, da so bile vse zapornice, katerim je predpisala bencinske injekcije, brezupni primeri, ki se jih ni dalo zdraviti.

Pomagal sem kakim 20 ali 30 brezupno bolnim pacientom, da so mirno umrli s tem, da sem jim dal večjo dozo morfija.

Kar zadeva poskuse s prenovitvijo mišic, je na voljo poleg poročila dr. Maczkove le kratek opis operacije, ki ga je dal samo obtoženi Fischer: »B evipanu in eterski anesteziji sta bili napravljeni dve zarezi, veliki 5 cm na zunanji strani stegna. Del mišic je bil razcepljen in vzet kos, velik kot zadnji členec mezinca, nato je bila mišica in koža zašita po vseh pravih aseptične kirurgije. Zatem je bil uporabljen mavec. Čez teden dni je bila rana s pomočjo anestezije ponovno odprta in odvezet sosednji del mišice.«